

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปสาระสำคัญและผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งหมด 127 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 163 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,442 คน รวมทั้งสิ้น 1,605 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2554 จำนวน 340 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูผู้สอน จำนวน 278 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น สถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .59-.89 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งดำเนินการและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 340 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าที (t-test) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.24 และครูผู้สอนจำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 81.76 มีประสบการณ์ในการทำงานมาก จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 30.59 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 69.41 อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.71 อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 63.53 และอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.76

2. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการปฏิบัติการนิเทศ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการปฏิบัติการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และด้านการประเมินผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการประเมินผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผนการนิเทศและด้านการปฏิบัติการนิเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ พบว่าสถานศึกษา

ขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบด้านการประเมินผลการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนั้นพบปัญหาตลอดมา แต่ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษาจึงร่วมมือร่วมใจปรับปรุง พัฒนา แก้ไขปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 51) ที่กล่าวว่าในการนิเทศนั้นต้องตั้งอยู่บนหลักการวิชาการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจนเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในที่สุด จึงทำให้ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน นัยรัมย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ เรืองแสง (2550 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการประสานสัมพันธ์ ร่วมมือให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกันคือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้ตามเกณฑ์

มาตรฐานที่กำหนดไว้ร่วมกัน จึงเป็นผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหา การนิเทศภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรองทอง จิรเดชากุล (2550 : 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานกันระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการปฏิบัติกรนิเทศ ภายในให้มีประสิทธิภาพและส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทุกด้าน และบรรลุตามจุดหมาย ของการศึกษา สอดคล้องกับ ไชยยันต์ สุดสุริยะ (2548 : 91) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงาน นิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตราด พบว่า ปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมมีปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการปฏิบัติกรนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวางแผนและด้านการปฏิบัติกรนิเทศนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษา มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ ในการบริหารงานทั้ง 4 งาน รวมทั้งต้องมีการวางแผนและนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2546 : 10-11) ที่กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดรูปงานและกำลังคน การจูงใจและ การควบคุมบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนได้รับการฝึกฝนมาพอสมควร จึงจะสามารถบริหารงานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดตราด จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้อง ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติกรนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ไม่ว่าจะ มีประสบการณ์มากหรือน้อยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชีรศักดิ์ เลี้ยวไชยสง (2550 : 4) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหาร สถานศึกษา ถึงกับมีท่านผู้รู้ได้กล่าวเอาไว้ว่า “การนิเทศภายในคือหัวใจของโรงเรียน” โรงเรียน เป็นองค์กรที่มีคณะบุคคลทำงานเป็นกลุ่ม โดยมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพนักเรียน

ผู้รับการนิเทศต้องการการดูแลเอาใจใส่ ต้องการขวัญและกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้นิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูยศ ภาณุมาศ (2543 : 97) ได้วิจัย เรื่อง ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานและความต้องการการนิเทศภายในของครูประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศภายในของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเมืองจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ต่างต้องการให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ต้องการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร สิ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ประสบความสำเร็จในการพัฒนา คือ การนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การค้นหาหรือสืบสวนข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ดังนั้นแม้ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใด ต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือผู้เรียนต้องมีคุณภาพทางการศึกษา จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 59) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน เต็มตามวัยและตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาอีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารสถานศึกษาและระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน เมื่อพิจารณาด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ พบว่าสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการประเมินผลการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมาก ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความต้องการการนิเทศของครูผู้สอน สามารถคัดเลือกและแต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถ โดยพิจารณาจาก ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา ครูแม่แบบของสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งคณะกรรมการที่คัดเลือกและแต่งตั้งเหล่านี้จะทราบและเข้าถึงปัญหาของครูผู้สอนได้ดี ส่วนสถานศึกษาขนาดกลาง

มีจำนวนครูผู้สอนที่แตกต่างกัน ครูผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านการเรียนการสอนและงานอื่นๆ ควบคู่กันไป จึงไม่สามารถมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในกับผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่ เป็นผลให้ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดกลางมีมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ปิ่นม้น (2550 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณีย์รัตน์ วีระสุนทร (2553 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต พบว่า สภาพการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดกลาง กับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรนำผลการศึกษาไปใช้และศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ให้แก่คณะครูของสถานศึกษา ผู้รับการนิเทศให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. สถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สม่่าเสมอตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศ มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และกำหนดจุดที่ต้องพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนานิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและอื่นๆ
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและอื่นๆ
3. ควรศึกษาสภาพการนิเทศภายใน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด